

ZEMES DARBI. Par rītdienu gādājot. Ārijas Romanovskas foto

«Misija Agronoms» – par augu aizsardzības līdzekļu lietošanu

Lai vairotu zināšanas par augu aizsardzību un augu aizsardzības līdzekļu (AAL) pamatotu un atbildīgu lietošanu, kā arī lai skaidrotu integrētās saimniekošanas metodes, Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD) maijā uzsāka informatīvo kampaņu «Misija Agronoms», iesaistot valsts iestādes un organizācijas, dažādus partnerus un sabiedrību kopumā. Oktobrī kampaņa noslēdzās.

Vairāk nekā pusgadu tika stāstīts par augu aizsardzības līdzekļu izmantošanu un ietekmi uz vidi, labām saimniekošanas praksēm un attiecībām starp iedzīvotājiem un lauksaimniecības nozares pārstāvjiem, tai skaitā biškopjiem – tapuši skaidrojoši video, raksti, intervijas un infografikas, Instagram profilā «Misija Agronoms» visu lauksaimniecības sezonu bija izvietoti inspektoru novērojumi un skaidrojumi par slimībām, kaitīgajiem organismiem un metodēm, kā tos pareizi ierobežot, kampaņas materiāli publicēti arī VAAD sociālajos tīklos.

«Lauksaimnieki kļūst tehnoloģiski arvien attīstītāki un labāk informēti, jo

augu aizsardzība ir skatāma daudz plašāk – tā balstīta agronomijā, zināšanās un daudzos pārdomātos lēmumos. Daži no kampaņas mērķiem bija mazināt aizspriedumus un mainīt domāšanu par AAL lietošanu, tādēļ visi materiāli arī turpmāk būs pieejami ikvienam, kurš ir gatavs iesaistīties diskusijā, uzklaut nozares profesionāļus un datus balstītus viedokļus. Kampaņas efektivitāti apliecina arī fakts, ka šosezon uz pusi samazinājies saņemto iedzīvotāju ziņojumu skaits par iespējamajiem augu aizsardzības līdzekļu lietošanas pārkāpumiem,» stāsta VAAD direktors Vents Ezers.

Savos novērojumos par AAL lietošanu un saimniekošanas praksēm Latvijā dalās saimniecības «Palsa» agronoms Edgars Elstiņš, kurš aktīvi līdzdarbojies kampaņas video tapšanā: «Kopumā Latvijā tiek saimniekots integrēti, tendence kļūst aizvien izplatītāka – lēmumi par darbībām uz lauka ir pamatoti, AAL lieto, ja tik tiešām nepieciešams ierobežot slimības vai kaitēkļus, nevis tāpēc, ka tradicionāli tā vienmēr ir darīts. No sarunām ar kolēģiem Lauku dienās, biju-

šajiem kursa biedriem un izplatītājiem vai sadarbības partneriem redzu, ka nozarē ienāk jaunā paaudze, kas vēlas saimniekot atbildīgi un ilgtspējīgi, vērtē AAL darbīgās vielas un metodes, pēta nākotnes iespējas, meklē iespēju attīstīt savas zināšanas. Līdz ar to var teikt, ka nozare ir drošās rokās.»

«Galvenā lieta, kas nepieciešama, virzoties uz Eiropas Zaļā kursa mērķiem, proti, uz ķīmisko augu aizsardzības līdzekļu lietošanas samazinājumu, ir lauksaimnieku domāšanas maiņa, kas augu aizsardzības līdzekļu lietošanu pieļauj tikai galējas nepieciešamības gadījumā. Lai to sasniegtu, nepieciešama saimniekošanas paradumu maiņa, vēlme attīstīties, modernizēt tehnoloģijas un nepārtraukti apgūt jaunas zināšanas par ilgtspējīgu saimniekošanu,» norāda Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departamenta direktore Ilga Līdaka.

Kampaņas gaitā tapušie materiāli ir pieejami tīmekļvietnē www.misijaagronoms.lv un www.vaad.gov.lv.

Dace Ūdre,

Valsts augu aizsardzības dienests

Klimatneitrāla piena lopkopība – iespējas un izaicinājumi

Lai saprastu, kādi būs nākotnes izaicinājumi piensaimniecībā Latvijā, aicinām piedalīties ikgadējā konferencē «Klimatneitrāla piena lopkopība Latvijā – iespējas un izaicinājumi piensaimniekiem», ko rīko Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs (LLKC).

Konference notiks 30. novembrī no pulksten 10.00 tiešsaistes platformā Zoom.

Reģistrēties dalībai konferencē var līdz 29. novembrim šajā saitē: <https://www.mitto.me/-registracija-konferenci-klimatneitrāla-piena-lopkopiba-latvija-iespejas-un-izaicinajumi-piensaimniekiem-30-11-2021-/register>

Mārtiņš Cimermanis, LLKC valdes priekšsēdētājs: «Arī es nodarbojos ar piena lopkopību un apzinos, ka šis ir

laiks, kad uzņemamies atbildību un veidojam piena lopkopības nākotni Latvijā. Klimata pārmaiņu mazināšana, palielinot ražošanu, ir mūsu mērķis. Un mums ir arī risinājumi, kā to izdarīt. Tādēļ aicinu ikvienu piensaimnieku piedalīties konferencē, uzzināt, kādi ir šie risinājumi, un paust savu viedokli.»

Globālajā skatījumā uz klimatneitrālu piena lopkopību konferencē dalīsies Latvijas pārstāvis Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) lauksaimniecības un zivsaimniecības komisijā **Aivars Lapiņš**.

IFCN piena pētniecības centra vecākā ekonomiste **Doroteja Bolinga** (Dorothee Bolling) iezīmēs SEG emisijas un piena lopkopību nākotnē. Savukārt LLKC Lopkopības nodaļas vadītāja **Silvija Dreijere** informēs par klimatviēdu piena lopkopību Latvijā,

iepazīstīnot ar pilotprojektu, kura laikā LLKC piecās saimniecībās veica SEG emisiju apkopojumu par 2020. gadu. Kas šajos datos redzams un atklājas, skaidros to analizētāji – starptautiskās lauksaimnieku konsultāciju organizācijas «Map of ag» eksperti **Džeimss Hasbends** (James Husband) un **Hjū Martineu** (Hugh Martineau).

Konferencē varēs uzzināt arī, kāds ir banku definējums ilgtspējīgam uzņēmumam, kāda bijusi uzņēmuma «DeLaval» pieredze ceļā uz klimatam draudzīgu piena ražošanu un kādēļ rūpīgās lopbarības kvalitāte aizvien tiek uzskatīta par stūrakmeni videi draudzīgai piena ražošanai.

Plašāka informācija: Silvija Dreijere, LLKC Lopkopības nodaļas vadītāja, e-pasts: silvija.dreijere@llkc.lv.

Rindas papildinās

Māra Rone

Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijā (LLKA) nesen uzņemts jauns biedrs – bioloģiskās graudkopības un sēklkopības nozares kooperatīvs «BIO DRUVA».

LLKA mājaslapā teikts, ka «BIO DRUVA» ir jau ceturtais kooperatīvs, kas šogad uzņemts LLKA biedru rindās. Pirms tam LLKA esot iestājušies divi liellopu gaļas kooperatīvi – «GreenBeef.Lv» un «Latvijas Liellops», kā arī viens biškopības un medus ražošanas kooperatīvs – «Kurland Honey».

Par jaunpienācēju LLKA informācijā teikts: «Kooperatīvā sabiedrība «BIO DRUVA» ir dibināta aizvadītā gada sākumā – 2020. gada 9. martā, apvienojoties 16 bioloģiskās graudkopības un sēklkopības ražotājiem, ar mērķi eksportēt sarazoto produkciju. Kooperatīva biedru saimniecības darbojas Vidzemes un Latgales novados.

Bioloģiskā kooperatīva «BIO DRUVA» valdes priekšsēdētājs Guntis Trupavnieks ir uzsvēris, ka kooperatīvs ir atvērts jaunu biedru uzņemšanai, taču ar nosacījumu, ka sarazotās bioloģiskās graudu vai sēklu produkcijas kvalitātei ir jābūt augstai un līdzvērtīgai jau esošo biedru sarazotajai produkcijai, lai, to eksportējot, nevajadzētu saskarties ar papildu sarežģījumiem.»

Kopumā LLKA pašlaik apvieno 54 biedrus – kooperatīvās sabiedrības dažādās nozarēs: piena lopkopībā, graudkopībā, gaļas liellopu nozarē, meža, augļu un dārzeņu, mājražotāju, biškopības un medus ražošanā un putnkopībā.

«Gada prece 2020»

Pirms valsts svētkiem notika Latvijas Tirdzniecības asociācijas svinīgā «Gada prece 2020» balvas pasniegšanas ceremonija.

Populārākās un patērētāju ikdienā pirktākās preces nosaka, apkopojot iepriekšējā gada pārdošanas apmērus Latvijā. Šo produktu izcelšanai ir reģistrēta Eiropas preču zīme «Gada prece» («Product of the Year»), un šo preču zīmi jau kopš 2003. gada piešķir LTA. Atbilstību «Gada preces» nosaukumam nosaka, dažādās preču kategorijās aptaujājot nozīmīgākos tirgotājus, kā arī iepazīstoties ar tirgus izpētes datiem.

Kopumā šajos gados nosaukumu «Gada prece» ir ieguvuši jau 674 produkti un preces. Tās mērķis ir apzināt un popularizēt gada precī mazumtirdzniecībā.

Šogad nosaukumu «Gada prece 2020» ieguvuši 11 vairāk pārdotie produkti dažādās preču kategorijās:

1. Mutes skalošanas līdzeklis LESNOJ BALZAM (SIA «KOSMOLATS»)
  2. Šķīstošā kafija MERRILD GOLD (SIA «MERRILD BALTICS»)
  3. Mājas desa (SIA «Gaļas pārstrādes uzņēmums Nākotne»)
  4. Tekila Sierra Silver (SIA «MV Latvia»)
  5. Provansas majonēze FRANCIS (SIA «BALTTUR-R»)
  6. Cēsu Premium Original alus (A/S «Cēsu alus»)
  7. Mežpils Tradicionālais alus (A/S «Aldaris»)
  8. Vistu olas BALTICOVO, A/M (AS «BALTICOVO»)
  9. Torte UMKA (SIA «Pellija A»)
  10. Doktora desa dabīgā apvalkā (SIA «Gaļas nams Ādaži»)
  11. «Tymbark» multivitamīnu dzēriens (OSAMA Distributors, «Osama» filiāle)
- Henriks Danusēvičs,**
LTA prezidents